

САНА ОЛОХ

Х а й м а т
1931 сүл алтынны
15 күнүттөн тахсар

СССР ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 115 (6251)

1985 сүл. Балабан мыйн 21 күнэ
СУБУОГА

Сынаста
3 харчы.

Уон биарис пияилетка: түмүктээһиннээх сүл

КҮН АХСЫН — УДАРНАЙДЫК!

Нуотараба кыстыбы

Эрилик Эристини аатынан совхоз тюрт отделеиниеттан уонсайа 520 сүл. Нуотараба кыстатылара былаанналар. Бу күнүтүгэ Чакыр отделеиниеттан

тан 110 сүлү тюрдиппинэ. Субанары керүү-харааы Н. М. Эверстов элениотугар итэрийиллэ. Бүгүн Хайахсыттан 160 сүл. Хонтоботтон 100 сүлү кыстыктарыгар айланта туруордуунулар. Уонтан тахса сүсүхүт

Нуотараба кыстыктары. Кинилэр ортолоругар В. Г. Габышев, С. А. Дороев курдук опыттаах субан керүүчүлөр бааллар. Сүсүхүтүгэ алаан дьэ тутула турар. Кытас болдохко бүтүрүлүрө күүтүлэр. П. ИННОКЕНТЬЕВ.

КӨМӨҥӨ БАРДЫЛАР

Чакыр оттуур звенопарыттан В. К. Бремеев звенота биер бастакынан оту сөрүтүөнүктүлүр сөрүтүн апары толорбута. Кинилэр 251,1 тонна оту балаанналар. Звено чилиннар Хадаар отделеиниеттан кысгык хотоннорун тутуугугар көмөрдө бардылар. Күнүдүмү өрүсүгэ хотоннорун пенигэр бүтүрүр сөрүкталлар.

Г. КУЗЬМИН.

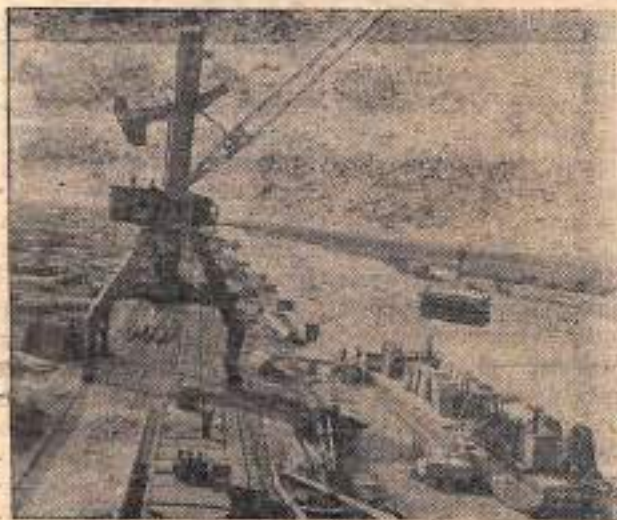
БАСТЫН СЫАХ

Промышленнай комбинат мебельнай сыаадын коллектива аспыт мыйлаары производственной былааннан толордо. Сыах сөрүтүлүрүтэ кинилэр итин сүтүр сүсү устуужа оронун оңорон, 14 мый. салкүбайдаах үбү кылларда.

Бу күнүтүгэ рабочайдар биердин кини сүтүр оронун оңорууга киирдилэр.

«СО» кorr.

Каракум өрүһүнэн суднолар усталлар

ТУРМЕНСКАЯ ССР. лээх транспортнай магистралынан В. И. Ленин залы кунэх куйаарга эрэл

тынан Каранум ханаала буолла. Билигин суднолар Голубное бөһүөлүктэн Маары нуоранна дээрэ 500 километрдаах участанка усталлар. Ханаалга сыста сүтүр совхозтар уонна колхозтар тыа хаһаайыстыбатын бородуунталарын атаараллар, кунэх куйаарыраах муннунтарыгар сүтүр ити кэһилиннэһлээх пууннарга хомуйулар дьыһаар, тутуу матырыяаллара, ас-уол, о. д. а. тюрдиппэллэр.

Снимокка: Захмет биристенгэ.

ССТА фотохрониката.

Эргиэн уонна общественной аһылык материалнай-техническэй базатын сайыннарыы туһунан

СССР КК уонна ССРС Министрларын Совета «1986—1990 сылларга уонна 2000 сылга дьири кэмэти эргиэн итинэн общественнай аһылык материалнай-техническэй базатын салгы сайыннарыар дьаһаллар тустарынан» уураах ылын-

нылар. Сүрүн болломто-ну бодон, үрдүк механизациялаах уонна автоматизацияланан ысыкхааттары итинэн холодильниктары үөскэтиигэ, аһылык үнүверсамнар, универмагтар уонна идиотилибит нарыннынар ситимнэрин кэпэ-

тингэ, аһылык бөлөмнөөһүн индустриальной нынмаларын кэпчик олохтоо-һунга, оңоһулар бородуусуяа хаачыстыбатын уонна хаачылык культу-ратын үрдүтигэ, общественнай аһылык предприя-тиеларын оңолорунан нэ-

һилиннэһи үлэтир, үөрэнэр уонна сыннылар мнэстэтигэр ордук толору хаачылыкка түмүү керүл-лэр. Итин тэгэ колхозтар эргинилэрин материалнай-техническэй базатын бөрөгөтөр уонна колхознай ры-ноктары итинэн рыночнай павильоннары үлэс килэ-рөр дьаһаллар бэлэтиини-лэр.

публикалар Министрларын Советтара итиник сору-дахтары, өгөнү оңорууну бисе сылга 40 бырыһман-тан итэһи-сүөх улаатын-нарык павильоннарын суот-таан, сөмкөнэй республика-лар министрстволарыгар уонна ведомстволарыгар тиердэллэригэр сорудахтан-на.

ческэй уонна биотехнической эде-рименнэри ытты керүлэр.

Былааннамыт программада сөп түбөһиннэри станцияда улааһыни Владимир Васютин, Виктор Савиных уонна Александр Волков салгыахтара, оттон Владимир Джанибеков уонна Георгий Гречко «Союз Т-13» хараабылынан сиргэ төһүнүхтөрө.

(ССТА).

ТӨЛӨБҮРДЭЭХ ӨГӨНҮ КЭНЭТИИ

ССРС Министрларын Со-вета «Өгөнү оңоруу сүрүн үлэлэринэн буолбатах пред-приятиелар уонна тэрлэтэ-лэр оңорор төлөбүрдээх өгөлөрүн көтөтөр дьаһал-лар тустарынан» уураах ылын-на. Уурааха кэһилик сылларга нэһилиннэһэр төлөбүрдээх өгөнү хаачы.

бмы эйгэтии предприяте-ларын кытары сиргэ про-мышленность, тутуу, тран-спорт уонна норуот хаһаа-йыстыбатын атын салаала-рын итиник өгөлөрү оңо-руу сүрүн үлэлэринэн буол-батах предприятиелара уон-на тэрлэтэлэрэ эмэ оңо-рор буолбуттара бэлэтиинэ.

Ити үлэтигэр табыгас-таах усулуобуйалары эби үөскөтөсэ көмөлөһөр ССРС министрстволарыгар уонна ведомстволарыгар мыйаабыт предприятиелар уонна тэрлэтэлэр нэһилин-нэс төлөбүрдээх өгөнү оңорууларыгар сорудахтар олохтоһулар. Союзнай рес-

Арыгылааһыны утары охсуһуу — барыбыт дьыалабыт

СССР Кини Комитета «Арыгылааһыны уонна ал-коголизм туоратар дьаһал-лар тустарынан» ССР КК уураахы олоххо киллэрин хаанытын туһунан бон-турууу керде. Бу бонпу-руоска ылылабыт уураах-ха партия арыгылааһыны уонна алкоголизм туора-тыга туһайыабыт кур-са советскай дьоннор тол-ору биирээһиннэри уонна өйбүлүлэри ылыта бэлэ-тэнэр. Арыгылааһыны уон-на алкоголизм утары ох-суһууга туһуламчыт дьа-һаллар общество ортотугар, үлэ коллективтарыгар, дьон-кэргэнгэ майгы сити-ли оттууан быһылы-май-гыны чэбдигирдигэ, дьы-синиһилинни, тэрэһиннээх буолууну, үлэ оңорууту-тун үрдүтигэ үчүтэй ат-түөн сабыдыаллыгылар.

Бүрүйү оңоруу, күтү-гээннээһин, арыгылааһыны кытары сибэстээх атын хөбдөх көстүүлэр ахсаан-нара биллэрдик арыаата. Куораттарга уонна нэһи-лиһиһэлээх пууннарга ба-роодак бөрөгөһөһөр. Ула-һиттөр общественнай ак-тивностара үүнэр, кинилэр сынныаланнара ордук ту-һаллаах буолан иһэр.

СССР КК итин тэгэ арыгылааһыны утары ох-суһуу бэйэтин суолун са-йааныытыгар турар, ол быыстала сүөх уонна утум-наахтык күүһүрдүлүөх туһата дьон аарар. Дьы-ланы ханна барытыгар дьоннор бу бонпуруостарга ханым да чугууу уонна сынныаһын сүөх буолу-лун, үлэ хас биердин со-ветскай кини уонна обще-твө бүтүннүтүн итириэ-тэригэр ытылларын кө-рөрүн итинэн дьиргини итэрийэри курдук тур-руохха наада. Арыгылаа-бат буолууну бийиги өлөх-пүт нуорнатынан оңоруу — ырагы суолталаах уонсай партиянай, уонсай государ-ственной сөрүк, уонна ол багытк итинэн халбача сүөх быһаарыллыах ту-һата.

Дьылааны, дьон бэлэ-тэнэр уурааха, арыгылаа-һыны сүөх олох иһин хас биердин дьон-кэргэн, сө-лиһинэ, бөһүөлөк уонна куорат охсуһарын курдук тэрийнэххэ наада. Ити ба-рыта быһаарыаһыны дей-ду бүтүннүтүн үрдүнэн төрдүттэн уларытар кыа-ры биердэ.

Арыгы-водка оңоһуоттары атылааһыны бөрөдөктээ.

Итин, оһон эргини олох-томмут бэрээдэтин халбача сүөх тутуууга, спекуля-цияны уонка аһын уһаты-туора тутуулары туоратар быһылааһы-майгыны үөскө-тигэ эби дьаһаллары олоххо киллэрэххэ наада. 1986 «ылтан саралаан ССРС экономической уонн социальный сайдытын бы-лааннарыгар табаар роз-ничнай эргини алкоголь-най уһахтары атылааһын кэмэһи оттон арааран туран быһаарыаһыны олохтоһун наадалаарынан быһиһилинэ, Эргин, об-щественнай аһылык пред-приятиеларын уонна тэри-лэлэрин, ону тэгэ кинилэ-ри салайар органныр үлэ-тиэрин үлэлэрин сына-лааһынга, ону тэгэ мате-риальный көүлэһингэ алкогольнай бородуусуяа-ны атылааһын кэмэһин учуоттааһына быһаары-лыһына.

ССРС Доруобуйа хармс-табылыгар министерствота советскай уонна хаһаайы-стыбаный органныр кыта-ры биергэ мнэстэһэ нарко-логическай диспансердар, отделеинелар, предприяте-ларга уонна тэрлэтэлэргэ кабинеттар ситимнэрин сал-гыы сайыннарыга, кини-лэр үлэлэрин көдүүһүн үрдүтигэ саратар үлэни итинэн алкоголизм ута-ры пропагандаһы биллэ-рдик тупсарыга үлэтин күүһүрдүөх туһата.

Уурааха улахан бол-ломто үлэһиттэр толору сынаалаах сынныаланна-рын тэрийигэ уурулуһа. Клубнай учредениелары уонна спортивнай тутуула-ры кнэһээһи кэмэһи, өрө-бүл уонна бырааһыннык күнүгэ ордук толору ту-һанымын учуоттаан кини-лэр үлэлэрин режимин ула-рыта тутуохха.

СССР Кини Комитета арыгылааһыны уонна ал-коголизм утары охсуһуу-га туһайыабыт сөмкөнэй уонна республиканскай со-куоннары тупсарар дьаһал-лары биердэ уонна ити охсуһууга бары үлэ кол-лективтара, общественнай тэрлэтэлэр, хас биердин советскай гражданын өссө активнайдык киирэнэхтэра дьон эрэл биллэрдэ.

Уураах не хөһөһө кини, республиканскай, кыраай-дардаары уонна уобалас-тардаары хаһыаттарга бэ-чээтэннэ.

(ССТА).

РАЙСОВЕТ ДЕПУТАТТАРЫН, СЕССИЯБА ЫҢЫРЫЫЛААХТАР ИСТИЛЭРИГЭР

Народнай депутаттар уон төхсүс ыҥырымлаах оро-йуоннаабы Советтары III сессиятын 6. дь. балабан мыйн 30 күнүгэр, бэһилиһиникэ, сарсыарда 10 часка аһыллар.

Райсовет исполкома.

САЙЫҢҢЫ БИРИЗМЭНИ УУРАТЫЫ

ССРС Биир бириэмэ уонна эталоннай частотара государственной комиссията 1985 сүл балабан мыйн 29 күнүттэн ССРС территориятыгар бүтүннүтүтөр «сайыҥҥы» бириэмэ ууратылаларын иһитиннэрэр. «Сайыҥҥы» бириэмэ ууратын 1985 сүл балабан мыйн 29 күнүгэр түүн 3 часка чаһы сүрдүкүтэ 1 чаһы кэһили дьэһи сыарытыһынан оңоһулар.

ОРБИТАБА ТИКСИНИ

1985 сүл балабан мыйн 18 кү-нүгэр Москва бириэмэтинэн 18 час 15 мүнүтүгэ «Союз Т-14» космическай хараабыл Владимир Джанибеков уонна Виктор Са-виннырынан салайылар «Салют-7» — «Союз Т-13» орбитальнай ком-плексы кытары тиксичиниһиһиһи. Тиксичиннэрэр үзөл герметичноһун бөрөһүкэлээһин кэһиттөө 21

час 24 мүнүтүгэ Владимир Васю-тин, Георгий Гречко уонна Алек-сандр Волков станцияда кэһи-нирдилэр. Сир чуһаһынаабы орби-тара научнай-чынчыйер комплекс бортугар бисе советскай космонав-тар үлэһитилэр. Арме сууткара суоттанымт биергэ күүтүгэ геофи-зическай, астрофизическай уонна медицинскэй чынчииһилэри, техника-

МЫНДАРАЙЫ

**Пятилеткалар
кирбишлэригэр**

2525 тонна — бу Солоньен отделениетан сүсү-үттэрэ пятилетка сазал-намырттан государствода туттарбыт үттэрэ. Ты-бынчанан тонна эттэххэ дөбөн. Ити сымнаралар кыстаттар — дьаныар д а а х тэо.

Маньныксыттар быйыл сыйын даҕаны туруулаһан үлээһин үчүгэй үүмүкү ситиһилэр: үс ыбга 293,1 тонна үүтү туттаран, бы-лааннарын 60,1 тоннаан аһардылар. Итинэн ааспыт сыл туһаллаах кэминэри кордөрүүтүгэр 84,9 тоннаан түнөөрдүлэр. Отделение бастык маньныксыттар, иккилин тыһыанчалахтар, А. С. Брысгаева, Х. И. Илларионова, А. В. Савина графиттарын куо-һаран ыһаалар. Оттон ком-сомолец Е. Собакин бил-гин даҕаны ынахтарын дөбөлүччү ыыр. Кинилэри Мырылаа дьок-сэргэ «ту-таах дьон» дьэн ааттыах-тарын ааттылар.

Маньныксыттар сылтаан

ИННИКИГЭ ҮТҮӨ ОҢКУЛУ ОХСООРУ

сыл биер фуражнай ынах-тан ыһаалар борохууку-йаана үрдэтэргэ дуулаһа-лар. Ити хаачыстыбанын кордөрүүтү сайын уетата пасыат сыл туһаллаах кэминэри кордөрүүтүгэр 189 кг туһаардылар. Сыл ботуор дьэри эбин 95 тонна үүтү туттарарга маньныксыттар саҥа с-рүгү туруоруунулар.

Итини ситиһэргэ ынах-тары эрдэ уолларбаты сү-түһүн — сүрүн түрөх. Ман-нын ый ортотуттан эр-дэттэн бөлөнүмүт хотон-норга киллэриллэн, кы-бынчылыаа рационга ту-руорулуна.

От кырымчык Синаас 800 тонна турнепс 71 тонна бөлөнүмүнэ. Быйыл Г. Д. Николаев салааач-чылаах үрдүк үүнүү зас-нога гектартан 10,5 цен-тиер үүнүүнү ыһаа. Онон, аарах-уоттаан ороскуот-таатаахха, сүөһүнү этэни-сэ таһаарыахпытан сеп.

Итчат сүөһүнү төлөһү-түүтэ Н. И. Мухин, М. М.

Егоров, совхоз таҥион сүөсүһүтэ У. В. Попов аһаанналар. Кинилэр ку-лун тутарга 350 кг ыһаа-һынаах сүөһүлэри тутта-рар сорукалхтар. Быйыл мөлтөх туруктаах оройу-шарейдэри көрүү-хараһым Х. С. Николаева итэри-һынаа. Кини ааспыт кыстыгы ситиһиллээхтэн түмүктээн икки ыһаах-нырейдэни биризмийал-һан турар. Борооскулар кыстыкка таравыныахтык киллэрилленилэр.

Сүөсүһүтэр олорор, үлэнир усулуобулаара сыһыа туһаарыллар. Бы-йыл «Хөрбүт» дьэн сиргэ 200 сүөһүтэ аһааах-тыһын уонна 2 квартир-лаах дьон үлэри киллэ-рилленилэр. Онон «Маарык-чаан» комсомольскай-ыс-чат коллектив сайылаата. Окуулааны биергэ бүтэ-бит өвдөр иккис сыхла-рын үлэһин хаалтылар. Кинилэр кыстык хотонно-ро эһи саҥа, 4 кварти-ралаах саҥа уонсай дьэ

ситариллэнэ. Итини таһы-нан, Таастаахха 170 сүөһү кинэрэ хотон «ту-туллан, сыбанын, таһы-лан кыстыкка бэлэм буо-ла. Отделениега үтүс саҥа тутуулар ыһаадаллар, уонсайа 258 тиб. солк. үлэ төлөрүлүннэ. Билигин икки кормохот тутуулар.

Уруу тутулуубут сыйы-ферма хотонун механик-сиртин, ис таҥар үлэ-рин сотору кэминэн бүт-рөргө дуулаһабыт. Сыйы-һыни итин үтүс барыс-таах саааа буоларын сг-тиһааһаахпыт.

Улахан бөлөҕө Амма кырыс сирин баһылаа-һына ухруллар. 400 гектар нэһиэх Малуга дьэн сир эһини албах сы-лаах оту ыһарга бөлөх-һэһэ. Быһарыаһы М. Д. Николаев эвонота 50 гек-тардаах. Ньукэн сирин өгөрөн албах сылаах оту ыһан, 161 тонна үүнүүнү хомуйбута. Итинэн отделе-ние бары механизаторд-рын, отчуттарын сир

кыта үлээһиттэххэ элгөн быһагы ыһаахха сөбү-дүһааланан итэһиһитэ. Николаев саһаар коллек-тива — республика уонна оройуон чемпиона.

Халыйаахха саҥа прок-водственной участкагы тө-рийин — биер дэкиллэ-х сорукупут. Кэлэр сытар-онно сүөһү интентигэр үтүс тутуулар ыһаа-лаахтаахтар. Ону тула Амма хотолоро туһаары-лан оҥоһулуохтаахтар. Ити кырыс сир баһылаа-һына БЫСЛЭС райкомун төрийинтэнэн эдэр уола-тар уонна кыргыттар кэл-лилэр — оройуонга басты-кы десант. Отделение са-лааһыта ыччаттар олорор, үлэнир усулуобулаарын төрийэргэ, итин кыһа-һынан тулаһыаһы сору-калар.

Кэлэр пятилетка Амма сиритэргэ уоттар тостуула-рыһааһа уонна прок-водственной ситиһиллэри-һаар пятилеткабыһаан буолуога.

И. ЯКОВЛЕВ,
отделение управляющей.

МОСКОВСКАЯ УОБАЛАС. Наро-Фоминский оройуон ССРС 50 сылын аатынан совхозугар В. Р. Вильямс аатынан сүөһү аһылыгын БСНЧИ-нан ырытыллан оҥоһулуубут гелиосушилка (нүн коллектора) научнай-производственной бэрэбиз-кэни бара сыһаар.

Кини суоттаналыабыт нэһмэйдээх уруллар полиз-тиленовой секцияларыгар нүн энергиятын суотугар салгын сылытыллар. Оттон кини оту нүһээн вентиля-циялааһын установкагыгар кинэрэ. Секцияларга сал-гын температурата таһыр-даатааһар 25—30 кыраа-дыһынан сылаас. Ити 50—70 тоннааах кэбиһиллээх оту биэс нүнүнэн куурдар ыһаы биэрэр. Нүн коллен-торын туһалаах дьайы-тын коэффициента — 60 бы-рыһаан.

Синиокка: НЧИ аспирант С. В. Климов уонна ССРС 50 сылын аатынан совхоз зоотехника В. В. Жигулев комбинированной гелиосушилка прибордарын нэһтэн көрөллөр.

ССТА фотохрониката.

Кыстыкка кири эппиэттээх кэмигэр

**КИЧЭЛЭЭХТИК
БЭЛЭМНЭНИЭХХЭ**

Субуруускай аатынан совхозка общественной сүөһү 1985—1986 сс. кыстыгын тэрээһиннээхтик саралыыр туһугар элбэх үлэһи ыһааһаар. Ыччат сүөһү уонна маньнык ыйылыбыт бөддьөхторгон хойутааһына суох кыс-тыыр миэстэлэригэр көһ-рүлүннүлэр.

Болтоҕо маньнык, урукку сылаарга кураах, үс ферианан аттарыллан туруорулуубут. Өрөмүөнү-һайыны быһа 5 киһилээх эвонону үлэлэтэһиэр үтүс хотонно сүөһүнү кыста-тар курдук толору бэлэм нэммиттэр. Холбур, «Кэ-ки» ферматыгар хотон ааннарыгар, түннүктэри-гэр тийэ эрдэттэн оҥо-һуулан, Чырыдаһы сайы-ды 160 ынахтары бала-дан ыйын 12 күнүгэр кө-һөрүлүннүлэр. Маньнык сылаас, кураанах миэстэ-рэ туруорулуна. Бу ферма-ра 100 ыйрай эһи кичэ-лээхтик өрөмүөннэммит хотонго киллэриллэн бас-тамы күнүртөн сылаас аһылыгынан хааччылыы-тын баһиртир наадалаах.

«Эрчим» фермада быйыл элбэх уларытыа, саҥа-дыа быһааннамыта. Ити улахан үлэлэртэн сорохто-ро эсэ ситэрлээ илхтэр. Маньнык тулар хотонугар «Сельхозтехника» холбо-һук үлэһиттэрэ ТСН-ы уларыттылар. Онон сүө-һүттэр үчүгэй туруу-таах толору механизация-лаһыат хотонго үлэнир кыахтанылар. Ол эрэри

«Эрчим» саҥа кормо-кухня тутуута ситэрлээ-илик. Бу күнүгэр таҥар үлээлэр ыһааһаалара, кухня иттиллэрэ наада.

Болтоҕолор маньныкка көөнньөрбө сиппиккэ өс-рөллөр. Сорох фермаларга ити бэрт дуона суохтан иттиһит. Холбур, «Кэ-ки» саҥа электрической мосуос мотуора «хаһы-рыскалат». Ону солбууар мотуор чугаһынан кестү-бэтэ. Дьингэр, үчүгэйдик дьаһамыттар буоллар, итини атыннан туту сол-бууо отилэр. Дьаһарай бы-һааһытан, сөптөөхтүк кер-бөккө-харайбаһаа асымы-икки сайыи биэс мотуор умайбыта. Онон алдыамы-ты солбууар төриһи хантан да булбатылар.

Маньнык фермаларга эбин аһыаһы быһымынан, күнүгэ биер ыһаахха тиксе-ринэн, 15 кг сиппэс уонна 5 кг турнепс ситиһилэн эрэр. Ол эрэри өсө кыс-тыкка көһүөх иһиниэ бил-лэрдик наһаабыт үүт ма-ма эбиллэбэтэ. Билигин отделение урдүнэн күнүгэ ортотунан 21,4 центиер үүт ыһаар. Ааспыт 10-ча үүт ыһаар. Ааспыт 10-ча хонукка күнүгэри валовой ыах икки центиеринэн кыччыата. Оттон хас биер-дин фуражнай ынахтан үүтү ыһааһа 5 килограм-наах кирбин хайыһыа-һаайтарбат буолан эрэр.

Болтоҕо кыстык тэ-рээһинигэр сазай иэри-һаан, быһаарыллар ууту-гурбурт боппурубунаа үлэ-һит иһин тийэбэтэ буолар. Сайын мантан 26 үлэһит

дуоһагардарын бөддьө-бүтөн түрөһхэ барыттар. Кинилэртэн сорохторугар сөптөөх солбук кестүбэтэ. Чуолан, маньныксыт аһы-һаа үүт ыһааһар улахан-нын охсор кутталланна. Аһыстын маньныксыттаах «Кэкил» уонна «Сарда-на» фермаларыгар үстүү сүөсүһүт ынахтары быстах үлэһиттэргэ туттарылыг-нылар. Маньныкка даҕа-ны, ыйрейта даҕаны сүө-сүһүтэринэн толору хаач-чылаһыт биер да ферма суора кинини дьиксини-рэр. Хотоннорга ис-тас үлэ-һиттэр аһааһа дьэри аһа-һа илхтэр. Бу эһи ула-хан итэбэс быһымынан баһиэтэниэхтээх.

Хатыһыта даҕаны сүөһү кыстыкка хойутааһына суох көһөрүлүбүт. Сайын өрөмүөнүгэ элбэх үлэ оҥо-һулуубут. Итини таһынан Сугулааһы саҥа кормо-кухня тутуулан бүтэ. Хотоннор механизмара үлэнир турунтаахтар. Ол эрэри Лахалдыга туту-ла турар кормокухня сит-тэриллиэ билигин да ыраах. Отделениега хас да хотон ноһуомунан сыбаныахтаах. Бу элбэх түбүгү эрэйэр үлэһи маасабай субютуг-һуктар төриһэллэрэ наада.

Түмүктээн эттэххэ, сов-хозка сүөһүнү кыстыкка көһөрүү ыйылыбыт бөд-дьөхторго ыһааһыбыт эрэри, суһал быһаарымын-хууттар боппуруос өсө да элбэх. Итиһи бу күнүгэ-гэ быһаары охсуохха.

С. СМЕРНИКОВА,
народнай хонтуруул
аройуоннаагы комитетин
инспектора.

Кыһыаһы ыйдарга үтү-үһи элбэти маньныгы кыстыкка киллэрэр кирби кэмигэ төһө тэрээһиннээх-тин үлэниртэн быһааччы тутулукаах. Ким бу күн-нэргэ үүт ыһаан нэһаппатах, ол кыстыктаагы эбэ-һээтэлиһтибэлэри толорууга бөбө аһааһы ууруога. Оттон ыһаан дьаһамматтахтар хааһыттан таһаала-ра, оройуонналар уустугуруо.

Эрилин Эристиин аатынан совхоз Чакырдааһы от-делениетыгар общественной сүөһү кыстыгын хайда-һаалаан эрэлэр, үүт ыһаан нэһаппат туох дьаһа-лары ыһааһар? Ити ыйытыга эппиэттээн управ-ляющая Г. Г. КУЗЬМИН маньныгы көпөһэтэ:

ЫАМЫ БЫҔА ТУҔЭРБЭТ ИҔИН

— Уон биерс пятилетка сазаланамырттан государ-ствада 2757 тонна үүтү туттаран биэс сылаах быһааны бөддьөхүн түөрт-үй иһиниэ толорбуһуут туһууан аһыах хонуктаа-һыта ССНП райкомугар уонна райсовет исполком-угар рапордааһыһыт.

Конституция күнүн кер-сө сылааһы быһааны то-лорорго сорукамыһыт да, тыһытыгар туларбыт күчүмэри буолла. Бала-ран ыйыгар 64 тоннаах аһыһаахтаах этибит. Ый бастагы аһаарыгар итинтэн 31 тоннаһын эрэ туттар-дыбит. Уонча хонуктааһы-га дьэри күнүгэри валовой ыах 22,5 центиертэн на-һааһаа испитэ. Кэмин эһиһаа гүстэ. Билигин 14 центиертэн эрэ таһаһы ыһааһыт.

Ити сүрүн биричиннэ-тиллэр: туберкулез ыһа-һы бөһсөр сымтан сорох-һаана сыһаар ынахтары-тын өлөртөөн сөрөтүһкэ-ра туттардыбит. Ол эрэ-ри ынах аһаһаа арыһа-һыһыттан эрэ үүт-эс үтө-лээбэ буолла дьэн өтөр-бүт таһыһытат. Маньны-гы сайыһыктартан көһ-рөргө баһиэтэммит дьаһа-лар ситэ-хото толорулу-батылар.

Ынахтары кыстыкка ыһааһыт бөддьөхтөн

арыһы хойуттан бу нэ-дипэ ортотугар киллэрди-бит. Үс хотонунан аттарын туруордуубут. Өрөмүөн то-лору ыһааһыан, сүөһү сы-лаас, кураанах миэстэ-рэ турда.

Ол эрэри ыама үрдэтэр курдук сөптөөх аһыһы-нан хааччыһааһыт. Бу ыйга ситэр комбикорм баар. Ону кураанаһы са-лааһыт. Эбэ ферматыгар көөнньөрбөнү өгөрүүнү са-һа саралыаһа буолан өрө-бит. Оттон «Маарыкчаан-на» тутуула турар саҥа кормокухня бу күнүгэ-рэ үлэһи кинэрэ ыһаа суох. Оһөһө таһыла, саркала-һын иһи. Көөнньөрбө оҥо-һулуубут буолан күнүс-кү ыама төхтөһуһут. Арай

РЕДАКЦИЈТАН. Балаган ыйын иккис декадатыгар үтүс отделениеларга үүт ыама биллэрдик тарта. Ити — маньныгы кыстыкка көһөрөр кэмигэ сөптөөх тэрээһинэ суох үлээһин түмүгэ. Совхозтарга ынахтары кыстын хотонноругар, сүрүннээн, киллэрдэ-лэр эрэри, эбин аһыһынан хадаһаалаан аһаһы аһаас мөлтөхтүк тэрилиннэ. Ол түмүгэр балаган ыйыгар уонна сыл төрдүс кварталыгар элбэх боро-дуускуйа ситэ ыһааһыт кутталланна. Үтүс ферма-ларга маньныксыттар ыһаһы күнүгэ иккитэ ыһаһы-на кинирэн эрэлэр. Хаһааһыһыттан салааһааччылар ону бөһсөр, хонтуруоллуур дьаһааллары ыһааһаар.

Ыаньныгы сиппэһинэн, көөнньөрбөнөн эбин аһаһы-ны маасабайдын саһааһаахха. Ынахтары күнүгэ үтэ ыһаһын сир аһын булгуччулаах көрдөһүл быһыһы-нан туруорулуохтаах уонна кытаанахтык хонтуруол-ланыахтаах. Балаган ыйын үһүс декадатыгар ферма-ларга үүт ыаһын үрдэтэр бары дьаһааллары ыһааһа-

